

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΙΕΡΕΙΔΗΣ - ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ: ΕΛΕΝΑ ΚΑΡΟΥΛΑ

Ένας διάφανος κόσμος

ΣΕ ΕΝΑ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΤΗΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΜΙΑ ΚΟΜΨΗ ΜΕΖΟΝΕΤΑ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ **ΕΛΕΝΑ ΚΑΡΟΥΛΑ**, ΑΝΟΙΓΕΙ ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ. Η ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΘΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '50 ΑΠΟ ΤΟΝ **ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ** ΚΑΙ ΑΝΑΔΟΜΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ **ΒΑΣΙΛΗ ΙΕΡΕΙΔΗ ΚΑΙ ΑΙΜΙΛΙΟ ΜΙΧΑΗΛ**. Της Μαρίας Παναγιώτου Φωτό: Χρίστος Παπαντωνίου

Οι ένοικοι απολαμβάνουν την πανοραμική θέα προς την παλιά και τη σύγχρονη πόλη, μέσα από τις μεγάλες γυάλινες επιφάνειες που επιτρέπουν στο μεσογειακό φως να μεταμορφώνει τον εσωτερικό χώρο ανάλογα με την έντασή του. Η Έλενα Κάρουλα, που ανέλαβε την εσωτερική αρχιτεκτονική και διακόσμηση, σχεδίασε την ψευδοροφή των κοινόχρηστων χώρων σε κυματοειδή σχηματισμό, ώστε να παραπέμψει σε κίνηση πανιών όταν φυσάει ο αέρας. Έτσι, δημιούργησε την αίσθηση ενός αέρινου, χωρίς σύνορα χώρου.

Η είσοδος της μεζονέτας βρίσκεται στον όγδοο όροφο, όπου έχουν διαμορφωθεί οι δημόσιοι χώροι, σε άμεση σχέση με τις εξωτερικές βεράντες. Καθώς μπαίνεις στο διαμέρισμα, το πρώτο πράγμα που καταγράφεται είναι τα όμορφα πλάνα της θέας, μέχρι τον Πενταδάκτυλο, και το φυσικό φως που λούζει όλους τους χώρους. Στο χώρο της εισόδου έχει τοποθετηθεί η σκάλα που συνέδεσε το ρετιρέ με το διαμέρισμα στον έβδομο όροφο, όπου φιλοξενούνται οι ιδιωτικοί χώροι.

Στην πλευρά της τραπεζαρίας, στη νότια πλευρά του ρετιρέ, η διακοσμήτρια δημιούργησε μια ελαφριά κατασκευή στην οποία τοποθετήθηκαν γλυπτά του Παναγιώτη Πασιάντα και της Μύρας Ψαρά, που μοιάζουν να αιωρούνται στο χώρο. Έτσι περιορίστηκε σε κάποιο βαθμό η θέα προς τη σύγχρονη πόλη, που δεν έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το γυάλινο δάπεδο δίπλα στην τραπεζαρία φωτίζει την πρόσβαση προς τα υπνοδωμάτια, με αποτέλεσμα τα δύο επίπεδα να λειτουργούν και να διαβάρονται ως μια ενότητα.

Όταν ο Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης σχεδίαζε την πολυκατοικία «Αλέξανδρου Δημητρίου» στη λεωφόρο Σαλαμίνος στη Λευκωσία, τη δεκαετία του '50, είχε το βλέμμα του στραμμένο στο μέλλον. Ο ίδιος θεωρούσε το κτίριο αυτό ένα από τα πιο σημαντικά του έργα και σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Αρχιτεκτονική» του 1966 είχε αναφέρει ότι η εφαρμογή ενός στατικού συστήματος πλαισίων, έξι σε κάθε όροφο, χωρίς να παρεμβάλλονται κολόνες στο εσωτερικό, προσέφερε τη δυνατότητα μελλοντικής αναδιοργάνωσης των χώρων. Έτσι, το 2010, όταν οι αρχιτέκτονες Βασίλης Ιερείδης και Αιμίλιος Μιχαήλ αποκατέστησαν το κτίριο, δεν δυσκολεύτηκαν να το προσαρμόσουν στη σημερινή εποχή και στον σύγχρονο τρόπο ζωής. Ο Μιχαηλίδης είχε επίσης προνοήσει για τη βιοκλιματική λειτουργία των χώρων. Παρόλο που την εποχή που σχεδιάστηκε το κτίριο δεν είχε ακόμη ξεκινήσει η συζήτηση για την ενεργειακή κρίση και τον βιοκλιματικό σχεδιασμό, ο αρχιτέκτονας δημιούργησε ένα σύστημα φυσικού κλιματισμού, τοποθετώντας στα κατάλληλα σημεία στο νότιο μεγάλα ανοίγματα, ώστε οι χώροι να διατηρούνται δροσεροί το καλοκαίρι και ζεστοί το χειμώνα. Η πολυκατοικία αποτελείται από επτά ορόφους με τρία διαμερίσματα στον καθένα, ενώ ο όγδοος

όροφος ήταν μια ανοιχτή ταράτσα που μορφολογικά ελάφρυνε το κτίριο. Στις εργασίες αποκατάστασης οι αρχιτέκτονες ενοποίησαν τα τρία διαμερίσματα δημιουργώντας ένα σε κάθε όροφο. Επίσης μεγάλωσαν τα ανοίγματα στη βορειοδυτική όψη, ώστε οι ένοικοι να απολαμβάνουν τη θέα στην παλιά πόλη. Η ταράτσα στον όγδοο όροφο μετατράπηκε σε ένα ευρύχωρο ρετιρέ, το οποίο απολαμβάνει από παντού τη θέα μέχρι τον Πενταδάκτυλο. Αυτή η θέα ήταν που είχε τραβήξει την προσοχή των νέων ιδιοκτητών του ρετιρέ και είχε καθορίσει την απόφασή τους να το αγοράσουν, μαζί με το διαμέρισμα του έβδομου ορόφου. Το γραφείο Elena Karoula Design, με έδρα την Αθήνα και την Κύπρο, κλήθηκε να διαχειριστεί το σχεδιασμό της ενοποίησης των δύο ορόφων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι μία κομψή και πολυτελής μέσα στην απλότητά της μεζονέτα, που επικοινωνεί οπτικά με τη μεσαιωνική και αποικιακή ιστορία της Λευκωσίας. Βασική φιλοσοφία του σχεδιασμού ήταν η δημιουργία ενός... αέριου κόσμου, λουσμένου στο μεσογειακό φως, με απρόσκοπτες εικόνες του ιστορικού περιβάλλοντος. Ο όγδοος όροφος καλύπτει τις ανάγκες των κοινόχρηστων χώρων και φιλοξενεί την είσοδο, έναν ξενώνα/γραφείο, την κουζίνα, την τραπεζαρία, το καθιστικό και μία τουαλέτα ξένων. Στον έβδομο όροφο, όπου κατεβαίνει κανείς από μία μαρμά-

Στο κυρίως υπνοδωμάτιο, το ξύλινο δάπεδο και το ζεστό κόκκινο στην ταπετσαρία του τοίχου πίσω από το κρεβάτι δημιουργούν την αίσθηση της ζεστασίας και της οικειότητας που απαιτεί ο χώρος. Ο ειδικά σχεδιασμένος καθρέφτης στις πόρτες της γκαρνταρόμπας, έξω από την τουαλέτα των ξένων στον άγδοο όροφο, λειτουργεί ως ένα ζωντανό, τρισδιάστατο έργο τέχνης.

Η κουζίνα, σε λιές γραμμές, λουσαμένη στο φυσικό φως που εισέρχεται στο χώρο ακόμη και μέσα από το άνοιγμα μεταξύ του πάγκου εργασίας και των ψηλών ερμηριών, είναι ένας ευχάριστος χώρος εργασίας. Ένας από τους πιο ευχάριστους χώρους είναι η στεγασμένη βεράντα, με ένα καθιστικό και μια τραπέζα.

ρινη σκάλα, βρίσκονται τα υπνοδωμάτια (η κυρίως σουίτα και δύο ξενώνες). Εδώ δημιουργήθηκαν μικρά ανοίγματα που καθάρισαν τη θέα σε διάφορα σημεία της πόλης και ταυτόχρονα διαχέουν το φυσικό φως στο εσωτερικό. Όπως και στους υπόλοιπους χώρους, ο μελετημένος συνδυασμός των υλικών, των χρωμάτων και των υφών δημιούργησε μια ζεστή και ευχάριστη ατμόσφαιρα. Παρόλο δε που τα δύο επίπεδα υπηρετούν διαφορετικές λειτουργίες, διαβάζονται ως μία ενότητα. Ένα από τα στοιχεία που ξεχωρίζουν στον ορεινό χώρο του ρετιρέ είναι η ψευδοροφή, στην οποία δόθηκε από την Έλενα Κάρουλα, ένα κυματοειδές σχήμα που παραπέμπει σε πανιά, τονίζοντας την αίσθηση ότι βρίσκεσαι στον αέρα. Στο πάτωμα τοποθετήθηκε γκρίζο μάρμαρο Κρήτης, το οποίο λειτουργεί σαν ένας αφαιρετικός καμβάς, επιτρέποντας έτσι στο φως και στις θέες προς την παλιά και τη σύγχρονη πόλη να πρωταγωνιστούν. Στη νότια πλευρά του ρετιρέ, δίπλα στην τραπέζα, όπου η θέα δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τοποθετήθηκε μια σειρά με γλυπτά του Παναγιώτη Πασάντα και της Μύρας Ψαρά έτσι ώστε το κύριο θέμα να αποτελούν τα γλυπτά. Ένας από τους χώρους που οι ένοικοι απολαμβάνουν ιδιαίτερα είναι η στεγασμένη βεράντα, η οποία φιλοξενεί ένα άνετο καθιστικό και μια τραπέζα. Οι γυάλινες πόρτες προς την πλευρά της βεράντας σύρονται και το εσωτερικό ενοποιείται με τον εξωτερικό χώρο, δίνοντας την αίσθηση ότι όλο το διαμέρισμα μετατρέπεται σε βεράντα. Και οι ιδιοκτήτες έχουν την τύχη να την απολαμβάνουν καθημερινά, μέσα σε ένα ιστορικό κτίριο, με φόντο την ιστορία της πόλης. •

